

ПИРОТСКИ ЂИЛИМ

Сликовна песма Србије

ГРЛИЦА

Каталог финансира:

Национална агенција за регионални развој

www.narr.gov.rs

Удружење за неговање и очување старих
и уметничких заната „ГРЛИЦА“ Пирот

ПИРОТСКИ ЂИЛИМ

Сликовна песма Србије

Издавачи:

Графички студио Цицеро Пирот и
Удружење за неговање и очување старих
и уметничких заната „ГРЛИЦА“ Пирот

За издавача:

Горан Спасић и
Славица Ђирић

Автор каталога:

Славица Ђирић

Лектор:

Бобана Алексов Влатковић

Превод на енглески:

Наташа Петковић

Фотографије:

Славица Ђирић

Дизајн:

Горан Спасић

Штампа:

Графички студио Цицеро Пирот

Тираж: 1.000 примерака

ИСБН: 978-86-87167-

Власник ћилима:

33 "Дамско срце" Пирот

www.damskosrce.com

Publishers:

Graphic Studio CICERO Pirot and
Handicraft society for making rugs
and souvenirs "Lady's heart" Pirot

For the publishers:

Goran Spasic and
Slavica Cirim

Author catalogue:

Slavica Cirim

Lector and correction:

Bobana Aleksic

Translate:

Natasa Petkovic

Photos:

Slavica Cirim

Design:

Goran Spasic

Printing:

Graphic Studio CICERO Pirot

Circulation: 1,000 copies

ISBN: 978-86-87167-

Удружење за неговање и очување старих
и уметничких заната „ГРЛИЦА“ Пирот

Да би сачували идентитет и оживели богату традицију, оснивачи су 2005. године основали Удружење за неговање и очување старих и уметничких заната „Грлица“ Пирот.

Један од најзначајнијих циљева Удружења је очување културне баштине и традиционалних знања и вештина вековне традиције ткања пиротског ћилима, његовог опстанка, развоја и промоције.

Још један веома важан циљ јесте едукација младих и њихово оспособљавање за наставак традиције старих заната, како би кроз туризам и рурални развој вратили израду традиционалних рукотворина као препознатљиве пиротске и националне сувенире Србије.

Удружење „Грлица“ на најнепосреднији начин води бригу о културном наслеђу и развоју Пирота, обукама и промотивним заједничким наступима занатлија на сајмовима и изложбама.

Славица Ђирић, председница Удружења за неговање и очување старих и уметничких заната „Грлица“ Пирот.

ПИРОТСКИ ЂИЛИМ КАО СУВЕНИР

Народно тумачење и значење ђилима по распореду шара:

Ђилим је целовит као и живо биће и има живот бића које се развија, мења и надграђује на темељима симбола у којима је наталожена мудрост искуства стечена током дугог периода развоја људске цивилизације. Зато се за ђилим може рећи да представља прастару слику врховних начела по којима се одвија живот. Геометријски механизам сваког оригиналног Пиротског ђилима, заједно са склопом боја, има своју енергију и своју причу.

Свака шара оригиналног Пиротског ђилима има свој вековни симбол и значење. С обзиром да је традиција ткања старија од 400 година, ђилим се ткао као симбол породичне слоге и богатства у дому, као заштитник куће. Приписују му се чудотворне моћи позитивне енергије. **Одувек се поклањао пословним пријатељима и људима од значаја.** Пиротски ђилим носи поруку у слици, путем шара: за успешну сарадњу, успех у послу, слогу на свим пољима, непролазну лепоту духа и тела. Даје снагу и енергију за нови почетак, штити власнике од негативне енергије средине и људи и уноси радост у њихове животе.

Прича о позитивној енергији пиротског ђилима је стварност.

СО Пирот је 2002. године извршила географску заштиту порекла имена „Пиротски ђилим“ у Заводу за интелектуалну својину. Елаборатом су прецизно дефинисани критеријуми за израду оригиналног Пиротског ђилима.

Задруга „Дамско срце“, поседује сертификат за врхунски квалитет производа и овлашћени је корисник географске ознаке порекла имена „Пиротски ђилим“.

Занатска задруга за израду ђилима и сувенира „Дамско срце“, Пирот, поред израде оригиналних Пиротских ђилима стандардних димензија, израђује и оригиналне Пиротске ђилиме сувенирских димензија. Сваки комад Пиротског ђилима чија је димензија до 0,5m², сматра се сувениром. Ширина и дужина тих примерака може бити различита по потреби наручиоца, од 10 цм до 200 цм ширине. Сваки комад оригиналног Пиротског ђилима који се произведе у задрузи „Дамско срце“ је уникатан.

Наручивање ћилима се врши у складу са потребама наручиоца и према намени:

1. Намена ћилима може бити: за под, зид, радни сто, конференцијски сто, сточић, комоду, столицу, клупу, прозор, омот за фасцикlu, торбицу и тд.
2. Ћилим може бити за: институцију, фирму, породицу, појединца, мушкарца или жену.

Композиција и симетрија шара у сваком примерку Пиротског ћилима се ради у складу са наменом ћилима. Потребно је само рећи за које прилике се жели поклон, да ли је особа женског или мушкиог пола, коју боју бисте желели да доминира и још по нешто? Све остало је наш посао. Склопићемо шаре и орнаменте за испуњење Ваших жеља и потреба и у исто време испоштовати прецизно дефинисан и строги критеријум који дефинише оригинални Пиротски ћилим и географско подручје.

Цена оригиналног Пиротског ћилима зависи од шаре која се налази на ћилиму. Постоје шаре које се брже израђују и постоје шаре које су сложеније и захтевају више времена за израду.

Месечна продукција ткаље која тка ћилим по стандарду, и која при томе има десет година радног искуства на изради ћилимских шара, за осам сати рада дневно је од 0,80 м² до 1 м².

Залиха ћилима не постоји. Ћилими се израђују по наруџбини.

Славица Ђирић, директорка Занатске задруге за израду ћилима и сувенира „Дамско срце“ Пирот.

THE PIROT KILIM AS A SOUVENIR

National interpretation and the meaning of the kilim pattern:

The kilim is a wholesome entity just like a living being and possesses the life of a being which develops, modifies and builds on the foundation of symbols in which the wisdom of experience gained over a long period of development of the human civilization is amassed. Therefore, the kilim can be said to represent an ancient image of the supreme principles by which life takes place. The geometric mechanism of every original Pirot kilim as well as the pattern of colours has its own energy and its story.

Each pattern of original Pirot kilim has its own centuries old symbol and meaning. Since the tradition of weaving is more than 400 years old, the kilim is weaved as a symbol of family unity, wealth and the protector of the home. A miraculous power of emitting positive energy is attributed to the kilim. **It has always been given as a present to business partners and people of great importance.** The Pirot kilim transfers a message through its pattern for a successful collaboration, success in business, harmony in all areas, never-ending beauty of mind and body. It gives the strength and energy for a new beginning, protects the owners from negative energy of their surroundings and people, and brings joy into their lives.

The story of the Pirot kilim's positive energy is real.

Pirot Municipality carried out the geographic protection of the name of origin the "Pirot kilim" in the Agency for Intellectual Property in 2002. The criteria for making the Pirot kilims were precisely defined in the Manual.

The cooperative "Ladies' Heart" has the certificate for the highest quality products and is an authorized user of geographical indication of the origin of the name "Pirot kilim".

In addition to weaving the original Pirot kilims in standard dimensions, the craft cooperative for making kilims and souvenirs "Ladies' Heart" Pirot makes the original Pirot kilims in souvenir dimensions. Each piece of the Pirot kilim whose dimension is up to 0.5 m² is considered to be a souvenir. the width and length of these specimen can be different depending on the needs of the customer they can be from 10cm to 200cm wide. Each piece of the original Pirot kilim that is produced in the cooperative "Ladies' Heart" is unique.

Kilims are ordered in accordance with the customers' needs and purpose:

1. The kilim can be made to cover: floors, walls, desks, conference tables, coffee tables, cupboards, chairs, benches, windows, files, purses etc.
2. The kilim can be made for: an institution, company, family, an individual, man or woman.

The composition and symmetry of patterns in each specimen of the Pirot kilim is in accordance with the purpose of the kilim. You are only required to say which occasion the present is for, whether the person is male or female, what colour should the kilim predominantly be woven in and a few more details. The rest is our job. We will form patterns and ornaments to fulfill your desires and needs and, at the same time, respect the clearly defined and strict criteria for making the original Pirot kilim respecting the geographic area.

The price of the original Pirot kilim depends on the patterns of the kilim. There are patterns which are made quickly but there are also patterns that are complex and require more time for preparation and weaving.

Monthly production of kilim weavers, with ten years of experience in weaving kilim patterns and with 8 working hours per day, is from 0.80m^2 to 1m^2 .

There are no kilims on the stock. They are made on order.

Slavica Ciric,

Director of the Craft union for making kilims and souvenirs "Ladies' Heart" Pirot.

1. Гугутче на диреци

2. Гугутче на Диреци

3. Гугутче на диреци

4. Кувери

5. Кувери

6. Кувери

7. Кувери

8. Рашићева шара

9. Ђулови на ќердани

10. Венци

11. Венци

12. Венци са врашким коленима

13. Венци

14. Совре

15. Совре

16. Совре

17. Дамско срце

18. Бомбе

19. Бомбе у преградама

20. Костенице

21. Гугутка

22. Гугутка

23. Бомба

24. Венчић

25. Кубе

25. Корњача

26. Октопод - торба

27. Краљичин рукав - торба

28. Вагони - торба

29. Совељћа

30. Престолонаследник

THE PIROT KILIM

Picturesque song of Serbia

ГРАНЦА

